

Igor Stravinski

ORPHEUS

Ballett 1 vaatuses, 3 pildis

Koreograafia ja lavastus: Eesti NSV teeneline kunstitegelane MAI MURDMAA

Dirigendid: Eesti NSV rahvakunstnik ERI KLAS

Eesti NSV teeneline kunstitegelane VALLO JÄRVI

Kunstnik: KUSTAV-AGU PÜÜMAN

Ballettmeistrid-repetiitorid: Eesti NSV teeneline kunstnik AIME LEIS
NADEŽDA TIHONOVA

Kontsertmeistrid: REET KIVARI, ELNA KODRES, ELLIS LÖÖKE

Orkestri kontsertmeister: MATI UFFERT

Esietendus: 19. aprill 1979. a.

Osades:

- Orpheus — Eesti NSV teeneline kunstnik
VJATŠESLAV MAIMUSSOV
JEVGENI NEFF
- Eurydice — Eesti NSV teeneline kunstnik
TAMARA SOONE
INGE ARRO
KATRIN KIVIMÄGI
- Surmaingel — JEVGENI BASIHHIN
ALEKSANDR KIKINOV
- Fuuriad-bakhandid — SVETLANA BALOJAN
TAMARA BUROVA
TATJANA LEPALAA
TATJANA SOLOVKINA
ja
TATJANA BASSOVA
KIRKE BURMAN
LEMME JÄRVI
AITA KASEKAMP
LIIDA KOSTANDI
TATJANA KRIKUN
LUDMILLA LEPIKU
VEERA ROGOŽINA
MARINA TRUIJA
- Tulevane laulik * * *
(Tallinna Koreograafiakooli õpilane)
- Orpheuse kunstist osasaajad, vaimud varjude riigis.
Etenduse juht — PEETER KARELL

«Orpheus» kuulub koos «Pulcinella» (1920), «Apollon Musagète'i», «Haldja suudluse» (1928) ja «Kaardimänguga» (1937) I. Stravinski nn. uusklassikaliste ballettide hulka. «Orpheus» valmis 1947. aastal ja kanti esmakordselt ette 1948. aastal New-York City Ballet'i trupi poolt. Koreograaf ja lavastaja oli George Balanchine.

Balleti aluseks on tuntud müüt laulikust Orpheusest ja ta varalahkunud armastatust Eurydicest. Orpheus saab jumalatelt loa Eurydice elavate tagasi tuua. Koduteel aga kaotab Orpheus armsama, kuna vaatab keeluvastaselt ta poole tagasi.

Stravinski muusikast lähtudes tõlgendatakse antud lavastuses Orpheuse müüti armastuse- ja ilu-ideaali igavese otsinguna. Orpheuse kaunis kunst sünnib kaotatud Eurydicet taga kurtes. Tema valus loodud laulud külvavad rõõmu teistele. Jumaladki härduvad: Orpheus saab loa ületada elu ja surma piir. Varjude riigis vaigistab ta fuuriad, keda teeb pööraseks lauliku truudus. Orpheus leiab Eurydice, kuid kaotab ta samas, tänu viimase naiselikule kergemeelsusele, mis sünnib laulikut tagasi vaatama. Lootused hävinevad. Maa peal ümbritseb Orpheust tõelisus bakhantide näol. Ta hukub nende lihalikust pöörasusest...

Ja taas ilmub keegi, kes hoiab käes lüürat. See on noor laulik, keda kogunetakse kuulama.

* * *

Laulik Orpheuse lugu on kirjeldanud Apollonius Rhodoselt (u. 295—u. 215 e. m. a.), Vergilius (70—19 e. m. a), Ovidius (43 e. m. a.—u. 17 m. a. j.) ja teised Vanakreeka ja -rooma autorid.

* * *

Olulisemaid lavateoseid «Orpheuse ja Eurydice» ainetel: Giulio Caccini ja Jacopo Peri ooperid «Eurydice» (1600), Claudio Monteverdi ooper «Orpheus» (1607), Christoph Willibald Glucki ja Ernst Kreneki ooperid «Orpheus ja Eurydike» (1762, 1926), Jaques Offenbachi operett «Orpheus allilmas» (1858).

Lavastusala juhataja	— ÜLO MATESEN
Dekoratsiooniala juhataja	— ELSA MÄNDSALU
Kostüümiala juhataja	— LEIDA TALLO
Valgustusala juhataja	— EVALD RADIK
Grimm ja parukad	— ILLI-ANN KALE
Rekvisiidiala juhataja	— VÄINO VAHTRIK
Kunstnik-butafor	— META KALT
Pealavameister	— HEINO LILLIPUU

Hind 5 kop.